

Minister Heinen zag de kritiekgolf op box 3 en cryptobelasting niet aankomen. Dat krijg je met een ministerie dat niet snapt hoe burgers denken

Posted on 3 maart 2026 by Menno Tamminga

Nederland krijgt per 2028 een vermogensbelasting die nergens anders in de westerse wereld bestaat. En dat is in de rest van de wereld niet onopgemerkt gebleven. Nederland is de risee bij internationale beleggingsadviseurs, durfinvesteerdere, wereldwijde cryptobeleggers en Elon Musk.

Nederland gaat 36 procent belasting heffen over de koersstijging (aanwas) van beleggingen, zoals aandelen, obligaties, bitcoins en andere cryptovaluta. Ook als je die belegging na de stijging niet hebt verkocht, moet je dokken. In de rest van de wereld reken je af met de fiscus bij verkoop, als de opbrengst op je rekening staat.

Bizar

De Tweede Kamer heeft drie weken geleden met wat tegenzin ingestemd met deze zogeheten vermogensaanwasbelasting in de Wet werkelijk rendement box 3. De Eerste Kamer is nu aan zet. Senatoren zijn geschrokken van de kritiekgolf.

En juist in deze tussenfase kondigt minister Eelco Heinen van Financiën (VVD) plompverloren aan dat zijn ministerie nog eens gaat kijken naar de wet. De timing was bizar. Pal voor het debat over de regeringsverklaring vorige week. De uitspraak zelf was bizar. Heinen zegt: ik neem de Tweede Kamer pas serieus als internationale kritiek opsteekt. En hij sprak voor zijn beurt, want staatssecretaris Eelco Eerenberg (D66) is eerstverantwoordelijk.

Heinens ommezwaai leidde ertoe dat de Tweede Kamer in het debat over de regeringsverklaring een motie van JA21 en de Christen Unie steunde over de vermogensheffing. Over een wetsontwerp dat al was behandeld. Prijsschieten maar.

Twee vragen dringen zich op. Wat is misgegaan? En wat zegt dat over de rol van het ministerie van Financiën?

Aan de basis van het box 3-debacle ligt Haagse halsstarrigheid. In het belastingstelsel dat in 2001 is ingevoerd wordt inkomen uit vermogen (de eigen woning uitgezonderd) belast op basis van een fictief rendement. Simpel en overzichtelijk. Voor spaargeld was dat toen 4 procent. De spaarrente was duidelijk hoger.

Toen de Europese Centrale bank ruim tien jaar later in een economische recessie haar rente tot onder nul manipuleerde en de spaarrente volgde, bleef de fiscus uitgaan van 4 procent. Spaarders werden belast op basis van sprookjesrendementen. Toch duurde het tot eind 2021 voordat de Hoge Raad aan deze praktijk een einde maakte.

Niet nieuw...

De uitvoering van dat arrest leidde opnieuw tot halsstarrigheid. Alle spaarders (boven de vrijstelling) hadden te veel belasting betaald, maar alleen de minderheid die bezwaar had gemaakt kreeg compensatie. Vervolgens konden ministers en volksvertegenwoordigers het niet eens worden over een realistische en werkbare

nieuwe wet. Hoe moeilijk kan het zijn. Andere landen kunnen het wel...

De gewraakte tussenwet, op weg naar een definitieve oplossing, ziet er nu zo uit. Een vermogensaanwasbelasting voor beleggingen (aandelen, crypto's). Een vermogenswinstbelasting voor vastgoed en durfinvesteringen. Spaargeld wordt belast op basis van de werkelijke spaarrente.

Dat Haagse halsstarrigheid tot kwade uitkomsten leidt is helaas niet nieuw. Zie het toeslagendebacle. Zie de schade in Groningen door de gasboringen.

Tsunami

De besluitvorming over de box 3-wetswijziging wordt gegijzeld door het ministerie van Financiën. De opbrengst van de belastingheffing moet gelijk blijven. Daarom kwam de aanwasbelasting als winnaar uit de bus. Een vermogenswinstbelasting, dus belasten bij verkoop, zou jarenlang een gat slaan in de opbrengsten.

Toen kwam de tsunami aan kritiek.

Was dat te voorzien? Ja. In het debat over de wetswijziging hebben politieke partijen en belanghebbenden de nadelen al verwoord. Maar hun pogingen om wijzigingen aan te brengen stuiten op weinig overtuigende praktische bezwaren (banken zijn niet klaar om gegevens aan te leveren) én op het mantra van de gelijkblijvende opbrengst.

Cryptolobby

Wat Financiën heeft gemist is de mondiale invloed van de luidruchtige cryptolobby. Bitcoin en andere cryptobeleggingen gaan sprongsgewijs omhoog en omlaag. Dat is geen punt als je belast wordt bij verkoop. Maar wél als je belast wordt bij een koerssprong zonder dat je de belegging verkoopt. Hoe betaal je je aanslag?

Dat speelt voor buitenlandse cryptobeleggers en propagandisten als Musk (berichtendienst X) geen rol. Maar de crypto-evangelisten zien de vermogensaanwasbelasting als staatsingrijpen in hun ongereguleerde markt. Dan schieten hun haren recht overeind.

Big Tech, de libertaire missie van Silicon Valley, en crypto hebben de beleggerswereld veranderd. Dat heeft het ministerie van Financiën verrast. En juist

dat is niet zo verrassend.

Wie zich krampachtig vasthoudt aan de opbrengst van een belasting komt niet tot een afweging van wat nodig, nuttig, realistisch en haalbaar is bij nieuwe wetgeving. Het ministerie blijkt zich geen raad te weten met de reacties van de buitenwereld op wat de Haagse binnenwereld heeft bedacht.

Grensoverschrijdend

Dat begint een patroon te worden. Nederland dacht online gokken af te remmen met extra regels en hogere kansspelbelasting. Gevolg? Gokkers kiezen illegale sites. De belastingopbrengst stijgt niet, maar daalt. Nederland dacht ongehinderd de accijnzen op tabak te verhogen. Gevolg: mensen nemen de bus naar Luxemburg en slaan goedkoop in. Verwachte extra opbrengsten verdampen.

Minister Heinen ondermijnt met zijn box 3-zigzagpolitiek zijn reputatie. Dat doet hij op het moment dat de oppositie in ruil voor samenwerking om extra uitgaven vraagt en zich niet bekommert om zijn financiële kader. Weg deugdelijke begrotingspolitiek.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**